

AMICULU FAMILIEI

Apare in 1/13 si 15/27 di a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pre unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

Doi nefericiti.

— *Novela originala.* —

(Urmare.)

In strad'a Sierpelui facia de casa' familiei Kropp se afla o casa mare, frumoasa, cu doue etagie, in care locuesce de multime de ani cu ai sei betranlu parchetariu Schlesinger, unu prototipu alu germaniloru diligenti, laboriosi si pastratori. Famili'a lui costa din muierea s'a betrana, dar' inca tare si sanatosa ca si elu, unu fiu, care inse nu locuesce cu densii, ci in Vien'a avendu acolo fabric'a s'a proprie de parchetu, si o feta maritata dupa concipistulu dela tabl'a regesca Emericu Turdanu.

Emericu Turdanu, romanu din Ardealu, venise indata dupa potolirea revolutiunei, la Pest'a ca se studieze aici drepturile. — Ne avendu densulu mijloce indestulitorie si nepotendu-si casciga vre unu stipendiu, se necaji multu, pana-ce 'si afla o conditiune, care i aducea atat'a venitu, catu potea se subsiste si se-si continue studiale. Emericu era de o statura mediulocia bine-proportiunata, sanetosu tare ca toti fii muntiloru Ardealului, blondu si cu fisonomia expresiva, care te captiva la prim'a vedere; era iute la fire, dar' generosu, ca totu romanulu, modestu, nobilu de sentieminte si cu rara capacitate.

Emericu la inceputulu anului, candu avea se-si termine alu patrulea cursu alu studieloru s'ale, se incortela din intemplare intr'o chilia din etagiu alu doilea alu casei Schlesinger.

Betranulu Schlesinger invetiã a cunoesce in dinsulu unu teneru seriosu, forte punctuosu in aface-

rile sale; care nu esia din chilia s'a decatu de-a merge la prelegeri si a-si vede de conditiuni. Intr'unu diumetate de anu nu se intempla nici odata ca portariulu casei se fia fostu silitu a se scula pentru de-a deschide port'a tenerului Turdanu. Betranulu Schlesinger, — care singuru prin iubirea de munca ajunse la o avere insemnata si deveni unu capu de familia esemplariu, — nu intardia a se interesã de tenerulu nostru. Cu una oca siune, mergendu Turdanu, ca totu-deun'a la prim'a di a lunei se platessa chiri'a odaiei s'ale, la domnulu Schlesinger, acest'a incepu a conversa cu elu si a scirici dupa impregiurarile familiari ale lui. Schlesinger intielesè dela densulu, ca e fiulu unei veduve romane din Ardealu si caare inca unu frate, care, ajutat de elu studièza in gimnasiulu din Clusiu. Betranulu Schlesinger, lasandu pe teneru dela sene i-i oferì ospitalitatea casei s'ale si-lu asecura ca va fi totu-deaun'a bine primitu in mijloculu familiei lui, decate-ori numai i-voru concede impregiurarile, ca se-i cerceteze.

Turdanu primi cu placere invitarea betranului demnu de tota stima si multiemindu-i de acesta onore i-i apromisè, ca 'si va lua libertate a face cunoscintia cu famili'a unui barbatu atatu de stimatu de toti aceia, cari au onore de a-lu cunosce.

Cunoscintia odata facuta se continuã si betranulu Schlesinger invetiã a cunoesce pe Turdanu mai de aproape. Urmarea fu, ca betranulu iubiã pro-

Turdanu cá pre fiulu seu si se bucurá fórte multu déca acest'a 'si aflá cátu de adeseori tempu cá se petróca la elu. Betranulu e; pertu in lume vediú in elu unu esemplariu de omu teneru, cum raru se mai vedu in dilele nóstre!

Tenerulu Turdanu 'si cascigá nu numai iubirea ci si stim'a betranului. Dar' ori-cátu 'lu iubiá si doriá a-lu ajutá, totu nu indresniá a-i face nici cea mai mica amentire de ceva ajutoriu din partea s'a. Turdanu amblându mai in tóta diu'a la Schlesinger si petrecându acolo óre, ba uneori dupa-médie intregi, facú cunoscintia cu Stefani'a, fiic'a betranului, care erá un'a dintre cele mai frumóse si mai modeste fete ale capitalei. Stefani'a se desvoltá la deplina frumsetia asié dicúndu inaintea ochiloru lui Turdanu, care nu intardiá a-se inamorá de acésta fintia, dar' se tienú in reserva, si catu poteá ascundeá dinaintea fetei ori ce semnu de amoru, cá nu cumva, déca betranulu Schlesinger ar' avea alte planuri cu Stefani'a s'a, se-i casiuine acestui'a neplaceri si se cugete ca densulu a abusatu de ospitalitatea oferita in cas'a lui.

Turdanu dupa absolvirea studíaloru juridice, se pregatí se plece catra casa, fàrà de-a face cev'a pasi spee a se convinge, cá óre Stefani'a iubescu-lu ori bá. In lungile loru petreceri si conversatiuni i-i paru lui Turdanu, cá Stefani'a aréta facia de elu mai multa aplecare decátu cea de amica, dar' din susu-amentitulu motivu, elu se ferí de-a-se asecurá in acést'a privintia.

Densulu inca nu avea nici o stare segura, Stefani'a din contra erá fórte avuta, pe lângá ace'a betranulu Schlesinger pucinu pretiu puneá pe starea avocatiloru si a functionariloru. La ce se poté elu asceptá, déca ar' cere man'a Stefaniei, decátu la unu respunsu negativu. Ba se temeá si de ace'a cá déca, fàrà de-a avea nici o stare segura, va cere mân'a Stefaniei, betranulu Schlesinger, cá omu onestu, dar' cunoscatoriu de ómeni si cu multa esperientia in lume, va cugetá, cá tóta portarea de pâna acuma a densului a fostu precalculata numai pentru de-ai cascigá simpati'a lui si a ajunge astfelu la mân'a si averea fetei lui. Apucaturi de aceste nu au fostu si nu suntu rari nici astadi. Turdanu dara avea resonu de a se tiené in reserva. Inse: omulu propune, Domnedieu dispune.

Turdanu 'si luá remasu bunu dela betranulu Schlesinger si soti'a lui spunendu-le, cá are se plece cátra casa si intrebá dupa Stefani'a, pentru de-a-se despartí si de catra dens'a. Betranii 'lu indreptara in chili'a de lucratu, unde, precum i-i spusera betranii, dens'a e ocupata cu broderii.

Turdanu, trecúndu preste dóne chiii spatióse, ajunsé la chili'a Stefaniei. Elu erá de tóte dilele pe aici si nu asceptá, cá se chiamo cineva pe Stefani'a séu se-lu conduca la ea. Batú la usia. Ó vóce dulce

i-i respunsé, cá e bine-venitu. Vocea acést'a mai tradá si ace'a, cá domnisiór'a scie bine ca pe cine are se primésca la sine. Turdanu se cutremurá la audiulu acestei vóce dragalásie, dar' intrá cu grabire — „Domnisióra! Am venitu se-mi iáu remasu bunu, se ve dícu adieu! — cá-ci mâne demanétia am se plece catra casa, se vedu pre mam'a mea prea scumpa; si apoi se vediu din respoteri a-mi fondá unu venitoriu securu. — Ve multiemescu de ospitalitatea si bunavointi'a, in cari me impartasíratí, de-candu am fericirea de a ve cunósce. Nu sciu ce a decisu sórtea pentru mine; nu sciu mai revedéne-vomu ori ba in viétia, la totu casulu ve dorescu din profundulu animei mele unu venitoriu atátu de fericitu, precátu vi-e de nobila anim'a dvóstre!“ — díse Turdanu cu o vóce, carei'a in zadaru se silisé a-i dá o securitate barbatésca.

Stefani'a, la intrarea lui Turdanu, se redicá de pe miculu divanu pre care siedeá si intinsé man'a cu confidintia lui Turdanu. La cuvintele „remasu bunu“ faci'a Stefaniei devení palida si la sfêrsitulu vorbirei s'ale Turdanu semtí, cá gingasi'a ei manutia tremurá intr'alui. Stefani'a sêntí o slabitiune momentana, care o sili se se lase érase pe divanu. Ací dens'a 'si tiénti ochii la pamentu, fara de a díce vre-o vorba. Trecura câte-va minute si Stefani'a nu facú nici o miscare. Ea se pareá a-si fi pierdutu sêntirile; numai palpitarea vehementa a animei i tradá viétia, ba spunea si acea ca acolo se petrece cev'a staordinariu. Turdanu stá inaintea tenerei fete préda luptei diferiteloru sêntieminte, ce sguđuiau peptulu lui. Stefani'a 'si redica spre Turdanu ochii sei stralucindí de lácrimele, si díse cu vóce rogoría:

— „Nu mergeti!“

— „Se nu mergu, díceti domnisióra.“ — intrebá Turdanu fara de a scí cá ce face.

— „Nu mergeti, ve rogu!“ — díse érase tener'a féta, o privire atátu de rogoría, incátu Turdanu 'si pierdu totu cumpetulu; si deschidiendu-si bratiale o cuprinse cu totu foculu animei s'ale amoróse si cá farmecatu 'si apropiá busele s'ale de guriti'a ei dulce.

— „Omu reu!“ — i sioptí fét'a tremurându de fericire, — „nu voiái sè scii cátu de tare te iubescu!“

— „Mi se pareá din unele semne, cá me iubesci, dar' fericirea erá prea mare, cá se-o potu crede posibilá pentru mine. Acuma inse, deplinu ascuratu de iubirea dt'ale, sêmtiescu in anim'a mea o fericire mai mare decátu cea pamenténa, — díse Turdanu prindiendu amendóue manutiele fetei intru ale s'ale si acoperindu-le de sarutari.

— „Asié dara, cá acum nu te vei duce dela noi?“ — intrebá Stefani'a cautându dulce si totu-odata rogoriu in ochii lui Turdanu.

— „Mi pare foarte reu, că nu-ti potu împleni prim'a-ti dorința, care mi-ar' dá a privi ceriulu seninuce se deschisè acumu prim'a data pentru mine dupa atât-a lupte si suferinție crâncene, dar' detorinți'a fiésca, care me chiama se revedu pe mam'a mea dupa patru ani de dile, e mai înainte decâtu fericirea mea. Celu ce nu-si sci împleni detorinți'a, acel'a nu e demnu de fericire, ba nici cá o pôte avé deplina, cá-ce mustrarea conscientiei pentru negligerea datorinției 'lu cêrca chiar' si in bratiale fericirii si-i tórna picuri de pelinu in pocalulu dulcetielloru vietiei. Lasa-me dar' draga, se-mi facu datorinți'a fiésca, se-mi revedu pre mam'a mea, se-i regulezu afacerile si se-i usiurezu sarcinile vietiei, apoi voiu reveni cu bratiale deschise si-mi voiu cercá

fericirea propria lucrându di si nópte la întemeierea unui venitoriu securu.“

— „Nu voiu, se te retiénu dela împlinirea unei datorinție atâtu de sacre facia de acea fiintia, care are cu multu mai mari drepturi la iubirea ta decâtu mine; dar' revina in graba si câtu vei fi departe nu uitá, cá Stefani'a ta cugeta di si nópte la tine si te ascépta cu dorulu iubirei!“ dísè tener'a dama, si intinsè lui Turdanu man'a s'a de adieu.

Turdanu sarutá manuti'a dragalasia, apoi imbratiosiandu cu iubire pre tener'a fetitia, se desparti de ea cu o sarutare.

(Va urmá)

G. SACLESIANU.

LA STATU'A

lui

Joanu Heliade Radulescu.

— Inauguratu la Bucuresti in Nov. 1881. —

Codru-i mortu. Copaci cu ramuri putrede sî inegri'te
Se 'ncovóie; si pe sîrul de schelete-'ntiepenite,
Cá pe nesce córde-'ntinse, tristul arc, ventul ce bate,
Cánta epope'a mortiei — gelea crengiloru uscate,
Gá dîi cu ochi pleni de foculu postelloru nemistuite,
Lung se uita la aceste adapósturi naruite
Si rânjescu . . . .

Ah! unde-i rodul si frundisiul teu umbrosu
Crengile cu frémét dulce, paserea cu cantu doiosu,
Unde sunt? — Odinióra sub stegiariei tei maretii
Gásduiáu si dadeái umbra obositelor drumeti. —
Astadi fearále si mórtea stapênescu cuprinsul teu,
Vént cumplit de pustii'é a trecut cá un duchu reu
Sî te-ai stins. Al putrediunei, vierme rósè-a tale
(ramuri,

Sub ca-i prielnic dat'ai adapost atátoru neamuri, . . .
Totù-i adi, — din radacina pâna-'n vêrfu, din
Putregaiu . . . . (mediu in còja

Ba nu! De-oda'ta se redica — cá prin vraja,
Dintr'unu coltiu obscur de colru, de sub vrêscuri —
(unu vlasturiu

Ce, vediénd cu ochii, cresce, iata-l cá-i inalt stejariu,
Redicându-si alui ramuri sus de-asupr'a codrului,
Si un glasu atunci poternic s'audî din vervul lui
Resunând: „O nu! un codru ce de veacuri sta'n picioré

Cá o straja neclintita, nu atât de lesne móre . . .
Fruntea sus! Din pirotela te descépta. — Vei trái,
Cá-ce menirea t'a e mare!“ Se luptamu!“ Asié graí
Elu — Stejarulu Eliade catra Codrulu România
Si un frémét lung strabate tóta pacinic'a domnia
Cá prin farmec toti copacii 'si radica cu mândrie
Fruntea, desceptati cá dintr'un vis amarnic si sfa:ie
Mohoritulu giolgiu in care langediáu infasiurati,
Si-'si imbraca iar' vestmentul inverdítu . . . .
Dragalasia armonia . . . . fremetul adormitor,
Graiu ceresc e Poesia, — dulce cá un cant de dor,
Ce cá róu'a recorósa si-'ntineritóre cade
Din frundisiul re'nvieriei, — din stejarul Heliade . . .
Codrul in uimire-asculta. — Cântecul doios se-
'ntinde . . . .

Frundi'a frundiei 'lu repeta, tóta firea se cuprinde
De-a lui farmec, — ce de-a pururi va stá tener de
(vechime.

Ah! redicâti, bard ilustru, din a vremiei adêncime
Fruntea-ti plina de lumina si prive'ce din trecut
Cum te-adóra viitoriul, — fii tei cum au facut,
Intr'o marmura eterna, umbr'a ti sânta se se inchiege
Si cum e astadi tî se-'nchina si te admira codrul rege

A. V.

Remasu bunu . . .

„Remasu bunu!“ mi-ai di-u amice
Candu de min' te-ai departatu,
Nesciendu animei miele
Ce durere i-ai causatu!

Desi sórtea ne'ndurata
Te duse preste Carpati,
Nu desperá ci lucréza,
Si-acolo esci intre frati! . .

Dela din'a despartirei
Dorulu meu n'are hotaru,
Nu am nici o di senina,
Te dorescu si plangu amaru!

Intre frati de-ace'a-si mama,
De-acelu neamu mandru faimosu, —
Caroru spune salutare
Dela-unu sinu romanu doio u!

Destinulu te-a dusu departe,
Te-a smulsu dela sinulu meu, —
Dar' a mea stima, iubire
Te urméza totu mereu!

Iar' tu nu-uitá romancuti'a
Ce te-adóra ne'ncetatu,
Te iubesece cá pre-unu frate
Cu-unu ameru adevératu!!!

RESBUNAREA.

— Drama originala in 5 acte. —

PERSÓNELE:

TEODORU PETRESCU, avocatul tineru.

ELEN'A, soci'a lui.

MARTH'A, unic'a fiica si ereda a banchirului Dimitrescu.

RIDEL, pseudonimul Fretwel, desertoriul din Bavari'a.

HINTIESCU

PADUREANU

COSTESCU, medicu

) amicii lui Petrescu.

Unu siefu de arestu.

Unu inrigitoriu de arestu.

Unu politiaiu.

Unu tabelariu.

JOANU, servitoriul la Petrescu.

GEORGIU) tierani, — servitori la Marth'a

ANITA)

— Actulu I. Respingerea si Juramentul. Actulu II. Intrig'a. Actulu III. Jalusi'a. Actulu IV. Urmarile intrigii. Actulu V. Pedepsi'a
— Intre Actulu I. si II. intervalu de 6 ani. — Tempulu presinte.

ACTULU I.

Secn'a infacisiera o odaie mobilata cu luesu la Marth'a. — usia in fundu, — usi in drepta si stanga. — La redicarea cortinei Marth'a siede pe unu divanu si suna clopotielulu de pe mesuti'a de langa divanu.

SCEN'A I.

Marth'a, Aniti'a.

Aniti'a:

(Intra si ascapta se fia agraita, dupa pucina pausa)

Coconiti'a m'a chiamatu?

Marth'a:

Da, — dar' nu sciu pentru ce. Asia sum de confusa, si atate cugete me cuprindu...

Aniti'a:

Pote coconiti'a nu se afla tocmai bine.

Marth'a:

Intr'adeveru astadi sum indispusa. Dar' nu cerceata caus'a, ... nu se tiene de tene. Te-am chiamatu se-mi spuni, de s'a intorsu Georgiu de unde l'am fostu trimisu?

Aniti'a:

Me ducu se vedu.

Marth'a:

Dute, si indata ce va sosi, trimite-lu incoce!

SCEN'A II.

Marth'a.

Oh! catu de marginita este mentea omenesca... Numai cateva ore me despartu de scirea fiitorei mele sorti; si pre langa tota incordarea nu potu petrunde. Catu de debila e acesta fiintia ce se numesce omu! Invetia istoria temporiloru si nu pote prevedea, ca ce se va intempra preste doue ore... Nu e capace a trage o adeverata consecintia din prezentu la viitoriu... Se intorce, se svrcolesce in labyrinthu impregiarariloru intocmai ca musca in retieua paingelui... Calcula eclipsulu sorelui si a lunei, — cursulu steleloru, undulatiunile mariloru, directiunile venturiloru... Dar' intraba-lu ca ce se va intempra cu densulu preste doue ore, si va remane inlemnitu! Are mente de-a face inventiuni ciudate, si candu e vorba de sortea s'a... pe sene nu se scie sfatul. Are anima care semtiesce, semtiesce bucuria, se rupe de dorere; si elu nu-i pote demanda. Iubesce si nu pote dice se nu iubesca. Oh! Domnedieule catu de departe suntemu de ce'a ce se numesce perfectiune!... Nici candu nu am vediatu micimea omului atatu de invederatu ca acuma. Nici candu n'am fostu in ochii mei mai mica ca acum'a. Dar' ce? nu sum bogata? Si ca se se marite astadi o feta dupa cine doresce ce se poftesce alt'a decatu avutia? Eu am avutia inca prea multa, si prin urmare am dreptu se spezezu unu barbatu dupa vointia si alegerea mea. Sum secura ca Teodoru se va semti prea fericitu cetindu-mi

scrisorea si afindu dintr'ace'a vointia mea, de-ami impartu cu densulu averea, alegendu-mi-lu pre elu de consorte alu vietiei... Nu am dara pentruce se me neliniescu... Si totusiu! Dar' asi'a e omalu candu ascapta cev'a.

SCEN'A III.

Aniti'a, Marth'a.

Aniti'a:

Coconitia a venitu Georgiu.

Marth'a — tresarindu: —

Au venitu? Am disu se-lu trimiti indata incoce.

Aniti'a:

Am intielesu coconitia (ese.)

SCEN'A IV.

Marth'a:

Ah! anim'a-mi bate prea tare. Dar' se nu-mi observe servitoriulu neliniesca. (Georgiu intra.)

SCEN'A V.

Marth'a, Georgiu.

Marth'a:

Asia de repede ai amblatu?

Georgiu:

La porunca coconitiei m'am dusu ca ventulu.

Marth'a:

Spune pre cine ai aflatu acasa?

Georgiu:

Pre coconasiulu, cetea din o carte.

Marth'a:

Era cu voia buna, ori superatu?

Georgiu:

Era cufundatu in cetire.

Marth'a:

Ce semne a facutu candu te-a vediatu... Nu asi'a ca s'a bucuratu?

Georgiu:

Ba indata a aruncatu cartea, si mi-a statu in petiore.

Marth'a:

Si apoi?....

Georgiu:

Apoi mi-a luat scrisorea repede.

Marth'a:

Ei, ce a facutu candu a vediatu scrisorea mea?

Georgiu:

S'a uitatu lungu la ea coconitia.

Marth'a:

Si după ace'a?...
Georgiu:

Dupa-ace'a a cetit'o.

Marth'a:

Nu mi observatu tu cev'a pe faci'a domniei s'ale cându cetea?

Georgiu:

Ba mi se pare că nu-i pré placea de cclea ce cetea.

Marth'a:

(Incetu) Audu!? (cu tonu) Si dupace a gatațu?

Georgiu:

Am cerutu respunsu.

Marth'a:

(Cu grabire) Si...

Georgiu:

Mi-a dîsu se asceptu puçinu pana ce va serie respunsulu.

Marth'a:

Ei, dar' apoi unde este respunsulu? De ce nu mi fai datu mai curundu?

Georgiu:

Că nu mi l'a datu... S'a mai gânditu, — apoi a dîsu că va veni domni'alui la unspredece ore.

Marth'a:

Cu ce faci'a a dîsu acés'a... Nu e asiá că zimbindu?

Georgiu:

Ba de locu n'a zimbitu.

Marth'a:

In urma nu ti-a mai dîsu nemicu?

Georgiu:

Ba, mi-a mai dîsu — că potu merge.

Marth'a:

A dîsu că la unspredece ore va veni aici, nu e asiá?

Georgiu:

Ba, da!

Marth'a:

Ei bine, acum poti merge; si de alta data se fi cu mai mare bagare de séma deca te voiu tramite undeva.

Georgiu:

Am întielesu (ese.)

SCEN'A VI.

Se pareá cá nu-i place de ce'a ce a fostu scrisu? Se se póta un'a cá acés'a? Se póte se nu-i placa ce

i-amu scrisu eu? E crudelu a si cugetá. Dar' de ce n'a respunsu in scrisu? Negresítu nu a avutu incredere in servitoriu? Si nici salutare nu mi-a tramisu. Ah! incele a-mi fi frica. Dar' nu! Voiesce se me surprinda, cá scie cá 'mi va procurá mai mare placere, facîndu-me a audt de pre busele lui ce'a ce mi-ar' fi scrisu. Dar' nu e tempu de pierdutu. Trebuie se me gatescu, cá nu preste multu voru fi unspredece ore. (striga) George! George!

SCEN'A VII.

Martha, Georgiu.

Georgiu:

Audu coconitia!

Marth'a:

Grigi se fia tóte in celu mai bunu ordu.

Georgiu:

Intielegu coconitia.

SCEN'A VIII.

Georgiu:

(Singuru) Numai la coconitia betrane se nu slugésca omulu! Nici odata nu-i poti aflá voi'a. Si mai alesu de câtu-va tempu incóce intr'atât'a e de iritaciósa, încátu ne apuca pre toti o gróza cându o vedemu, nu sciu ce vrea cu atâtea scrisori, cari mai bine de unu diumetate de anu le ducu domnului Teodoru Petrescu. Mi se pare că nu-i face mare placere cu ele. Dar' nu indresnescu a-i spune. Si adi asia mi s'a parutu de maniosu candu i-am datu scrisórea par'ca ar' fi avutu va se-mi dica, cá de ce-i batemu atât'a usile. Sermana st pân'a mea 'mi este mila de dens'a; cá-ci ea 'lu iube si fiindu-ca ea iubescé pretinde cá se fia si iubit'. Nu veiesce a scí cá omulu nu póte porunci animei si cá dragostea nu se uita la avutia ori seracia. Apoi, — nu cumva se me auda (privesce in laturi) — nu e frumósa de locu, — dicîndu cea drépta. Dar' care muiere nu crede despre sine cá e frumósa... Apoi e si reutaciósa. Dar' se tacu!... Mi se pare că vine.

SCEN'A IX.

Georgiu, Martha — gatita serbatoresce.

Martha:

Georgiu! ai ispravitu?

Georgiu:

Da, coconitia.

Martha:

Poti merge!

Georgiu ese.

(Va urmá.)

La tine . . .

Am ganditu, ganditu la tine
Lustrele candu straluciau
Cá-o mare de lumina
Pe care silfe plutiau, —

Candu music'a in cantare
Punea ritmele de jocu,
Ce cá farmeci de 'mbetare
Nu te lasa-a stá pe locu; —

Candu oglinde din boschete
Aretáu lumineloru
Ochi frumosi... risuri cochete...
In obrazii feteloru.

Si gandindu cu gré gandire
Intr'unu singurelu minutu,
Tóte cate 'n mandre sire
Prin viétia mi-au trecutu;

Am ajunsu si pan' la tine
Si atuncia am uitatu
Jocatoriulu langa mine
Ce pe-unu vals m'a fostu rogatu...

EMILIA LUNGU.

Diverse Notitie.

— Din tóte sciintiale. —

Manuri albe si fine voru avé amabilele nóstre cetitóre, déca voru practică urmatórea indreptare a nóstra: — Bateti bene intr'unu vasu doue óua, apoi le amestecati cu untu de migdale dulci, câta ar' incapé in doue lingurítie de cafea. Mai puneti si diece grame de trandafiri si trei grame de benzin rectificatu. Cu acésta amestecatura ungeti bene pe dinlontru o parechia de manusi si apoi tragându-ve mânile in ele le lasati asié preste tóta nóptea si încátu ocupatinnile ve iérta si preste di. Acést'a o urmati asié baremi o septamana.

Cate ove póte ouá o gaina? O gaina are in magazinulu seu de ove cãm 600 de ouisóre, pe cari le póte desvoltá si apoi ouá. Din aceste 600 de ouisóre oua gain'a in anulu primu, déca-i merge bine, cãm 20; in anulu alu doilea 135, in alu patrúlea 114 óue. In cei patru ani urmatori numerulu óueloru scade in modu constantu cu câte 20 ast'feliu, cá in anulu alu nouelea, in casulu celu mai bunu, abia ove 10. Deci cine va avé in vedere adevératulu raportu intre nutrementulu si prestarea unei gaini, de siguru nu o va tiené mai multu de 4 ani, — déca numai nu vá voii se o tiéna din cauza ca ar' fi de o rara si pretiósa rasa.

Veninu in metas'a de cusutu. Cusatóriele si toti câti se ocupa cu cusutulu, baga fórté adeseori in gura firele de atia lasându-le lungu tempu in atingere cu umedial'a gurei. Ori cene se póte convinge despre reutatea acestei datine, intielegéndu cá scrutarile facute au aretatu cumca in metas'a négra de cusutu se afla mai 18 percente ocsidu de plumbu. Si anume, in multe fabrice din Germani'a, Belgí'a, Franci'a si Elveti'a metas'a se pregatesce cu sare de plumbu pentru cá se fia mai grea. Atragemu dreptu-acé'a atentiunea tuturoru celoru cari se ocupa cu cusutulu asupr'a acestei impregiarari.

Esentia pentru de a scóte petele din vestminte etc. Esentia de terebentina — 150 parti, Alcool de 80° — 18 parti si Ether — 18 parti mestecate la olalta.

Vióre si Scanteintia.

Amicéti'a intre unu barbatu si o femeta este sal'a de asceptare a amorului.

*

Femei'a romana inrosesce de iubirea strainului, si fuge de iubirea renegatului.

*

Barbatulu nu impartasiesce pe femei'a s'a decâtu unu anumitu percentu din capitalulu amorului, — pe cându la piciórele amantei s'ale risipesce percentulu impreuna cu capitalulu; si déca anim'a i crideaza elu sta mai departe.

*

Barbatiloru! Déca voiti a cunósee pre o femoie: Studiati-o din o departare respectabila; — penitruca apropiandu-ve de ea: ve va cuceri anim'a si ve va influentiá judecat'a.

Gelosi'a ratacesce mai multu decâtu ori-care alta pasiune.

*

Cochetari'a distruge si nabustesce tóte virtutile.

*

Femei'a, déca se amesteca in discusiuni politice, in rescampu de unu anu 'si pierde frumseti'a.

*

Flacar'a de petroleu se stinge repede déca se vérsa la pte, séu se presera sare asupr'a locului ce la colpsitu.

Curatirea giuvaerelor. — Giuvaerele se curatia cu apa de sapunu. Ele se stergu cu o peria fórté fina; apoi cu o peria móle se fréca cu albu de spani'a. Dupacéa se stergu cu o pele de caprióra séu cu manusia glacé.

Bólele vinului, Aprópe tóte bólele vinului provinu din desvoltarea in acestu licuidu a unoru mici fiintie vegetale. Francesi au observatu, ca vinurile tramise la Calent'a suportasé o temperatura redicata si in locu de a se alterá, dupacum se crdea, din contra se ameliorasé. De alta parte s'a observatu, ca vinurile cari au suferitu unu óre-care gradu de frigu, suntu lesne de conservatu si se amelioréza intr'unu m. du semntoritu. De aici apoi au urnatu adoptarea mai multoru soiuri de manipulatíune in scopulu ameliorarei si conservarei vinului. Unii intrebuintieza frigulu, altii caldur'a. Procedur'a prin frigu este cea mai lesne si se póte efeptuá séu in butóie séu in sticle, — cari suntu a se espune catev'a díle la unu frigu de catev'a grade sub zero, apoi a se transportá din nou in pivnitia. La procedur'a prin caldura este de lipsa cá vinulu se fia pasu in butelii bine astupate, a caroru dosuri se se lege in josu cu o sfóra. Buteliile suntu a se asiédiá pe tempu de doue óre intru-o baie de aeru caldu la o temperatura de 60—100 grade; apoi se traga afara si taiándulise dopulu pâna la surfaci'a gátului butelii se sigiéza bene. Unu mijlocu de-o simplicitate admirabila este; a espune buteliile la sóre pe tempulu verei 3—4 díle dupa olalta.

Artificia magica. — Umpléti unu pocalu cu apa si puneti in elu o bucata de fosforu de calice. Dupa câte v'a secunde se redica pre suprafaci'a apei globurele, cari facu esplosiune dându o flacara lucitóre; — fiecare esplosiune este urmata de unu fumu albu si grosu care se inaltia incetu.

Viéti'a n'are nici o valóre fàrà de virtute, amoru si amicía sínpera.

*

Fericirea este umbr'a omului: in sperantia 'lu precede, in suvenire 'lu urméza.

*

Delicateti'a este cá unu trandafiru: poti se-lu mirosi, dar' nu poti se-lu atingi.

*

Se speramu... si sperandu se ne iubimu,
Ca-ci lipsiti de-aceste-n lume noi usioru ne retacimu...
Dar' pre langa-aceste inse si-a lucrá mai trebuesce, ---
Prin sperantie numai, omulu catra scopu-i nu sosesc!

Recunoscinti'a este interesulu servicialorú: — Cene o uita se discreditéza; — cene o pretinde devine camatariu.

*

Acel'a care aduce cuiv'a vre-unu serviciu trebuie se-lu uite; dar' acel'a care 'lu primesce trebuie se-lu tiéna in minte.

*

Cea mai mare fericire, ce-o scnte-unu muritoriu,
E ace'a din pruncie, candu elu n'are nici unu doru;
Langa-a s'a iubita mama, care-lu légana cantandu,
Nimicu elu inca nu scie, dar' l'audi desu sus-pinaadu!

Asié mam'a cu-'ngrigire, se asiédia langa elu,
Si copilulu i-i zimbesce si totu salta usiurelu,
Mama'a s'a e prea ferice si privindu la elu cu doru,
Din ochi lacrimi i curge standu cuprinsu de fiuru...

Ca-ci nu scie a s'a sörte ce-'lu ascépta-'n viitoriu,
I-va fi ca totu eá mama si elu asié zimbitoriu?
Inse tempulu trece iute si cu elu zibetulu linu,
Din pruncia pan' la mörte, omu-o-duce 'ntr'unu suspinu!

*

Casatori'a este unu romanu pana in diu'a in caré
s'a deschisu cartea. Prefaçi'a este câte odata amuzanta,
dar' nu e nici odata prea lunga si mai totu-de-a-un'a
este mincinósá. (Poingelot.) Casatori'a adese-ori nu

e decátu unu schimbu de mormairi diu'a si de sfo-
rãiri nóptea. (Comerson.)

*

Ericu Heine fiendu rogatu de Br. Lyonel Rot-
schild se-i tramita autografulu seu, — î-i tramisè urma-
tóriale síre:

De ai multa avere	Iar' déca n'ai nimie'a
Mai multu vei capetá;	Atuncea poti mori;
Acelu ce pucinu are	Ca-ci numa cei cu stare,
Si-acei'a-i se va luá.	Au dreptulu a traii!

Culese si comunicate prin ANNA C. POPU.

Umoru si Satira.

Scena in familia. — Barbatulu — cetindu unu
diurnalu: — Inca unu duelu. Este vorb'a de unu soçiú,
care a fostu ucisu prin amantulu femeiei s'ale.

Femei'a — liniscita: — Ai face bene, iubite
soçiule, déca ai luá lectiuni de duelu.

*

Cérta pre matura. — Mam'a, catra fiic'a s'a: —
„Nu te certá atâc'a cu fidantiulu teu, — cá inca va
socti lumea cá sunteti acum cununati si de dóue sep-
temani!

*

Betran'a. Domn'a A... e trecuta de optndieci ani —
Se vorbia inaintea ei despre o femeia care a muritu in
vërsta inaiutata.

— Ce vreti, disè, d-na A., erá betràna cá lumea
nu potea se traiésca in veci.

*

Multu spiritu. Intr'o societate, cenev'a laudá fórté
multu spiritulu unui omu fórté marginitu.

— O, da, — respunse o dómna, — elu trebue se
aiba multu spiritu de óre-ce nu cheltuesce de locu din
elu.

*

O femeia despre femei. O dama fiendu intrebata
de unu domnu cá, ce parere 'si da asupr'a femeiloru.

— Déca asiú fi barbatu, — disè ea, — nici o-
data nu masiu maritá!

Lun'a locuita de ómeni. O dómna intrelá pre unii
dintre cei mai illustri anstronomi: déca lun'a e locuita
sèu ba?

— Dómna, — respunse anstronomulu, cunoscu o
luna in care se afla totu-de-a-un'a bine si ómenii.

— Si care e ace'a?

— Lun'a de miere.

*

Unu anuciu funebralu — sui generis. Intr'o co-
muna muri unu copilu. Famili'a vói numai decátu a
face bilete de inmormentare, de órece inse in locu nu
se aflá tipografia, se hotari a le scrie cu mân'a. Greu-
tatea cea mai mare erá acum redactarea bileteloru.
Dupa multe neintielegeri dintre cei mai de frunte ómeni
din comuna si dupa mult'a chartia stricata, unu festu
servitoriu dela tribuna'u propusè urmatórea redac-
tare, care se adoptá in unamitate:

Domnule! esti citatu a te infaçisiá in Joi'a urma-
tória, la inmormentarea copilulu ce a apartienutu lui...
si pre care Domnedieu l'a luat la ór'a legala. Femeile
voru veni la locul unde s'a intemplat sinistrulu in
vestminte negre. — La neurmare va procede in lipsa.

*

Da si Nu.

— Mi-a venit acum placerea	— Dar' asceptu cu nerabdare
Cá se me casatorescu,	Se potu a-o 'mbracisiá,
Si de-ace'a adi voiescu	Se potu a-o sarutá...
Cá se-ti dai si tu parerea....	O iubescu cu infocare...
— Se te-'nsori te sfatuescu.	— Cata dar' a te-'nsurá.

— Déca inse din gresiala	— Inse candu ar' face, frate,
De-o nevésta rea asiú dá,	Multi copii, ce mi-ar' mancá
Care-'ntr'un'a me-ar' certá,	Totuce cu asiú aduná,
Spune-mi ar' fi prócop-éla?	Ar' mai fi mai mari pecate?
— Nene, nu te 'nsurá.	— Dragulu meu, nu te-'nsurá!

— Déra am vediutu o féta	— O sperantia inse mare
Ce nu-o potu a-o uitá,	Atunci potu a capetá;
Ori si catu asiú totu catá,	Asti copii voru cautá
Anim'a-'nceputu se-mi bata...	Cá se-mi dee-ajutorare...
— Cata dar' a te-'nsurá.	— Cata dar' a te-'nsurá.

— Déca inse-a mea iubita	— Dupa catu mi-ai spusu, amice,
Carei'a tóte i-asiú dá,	Nimicu nu potu invetiá;
Intr'o di ea m-ar' tradá	Mi-ai disu nu, mi-ai disu si da,
Mi-ar' fi viéti'a fericita?	Incatu eu nu sciu ce asiú dice...
— Dragulu meu, nu te-'nsurá!	— Dragulu meu, fa cum vei vrea!

*

Lesinu de naprasna. O femeia tenera renumita de
cocheta, se aflá pe prândiu la o amica a s'a. Ea mândé
cu pofta, dar' indata-ce sfêrsi praudiulu, î-i veni idei'a
ciudata de a lesiná. Tener'a femeia fú dusa in odai'a
de dormitu, unde i-se desfacu corsetulu si fú stropita
cu otietu. Tóte furá inzadaru. Se-si inchipuésca ceneva
tabloulu interesantu, ce-lu infaçisiá ea, culcata pe ma-
tasa si dantele. Unu batjecorosu observá ca acestu le-
sinu erá unu modu ingeniosu de a se face interesanta
si se pregatí se cadia si elu in lesinu pre o sofa. —
Dómna casei se superá in fine, de-órece societatea erá
conturbata, si pentru de-a prinde pre cocheta in cursa
disè, catra óspeti: — „Sciti de ce s'a bolnavitu? Perulu
ei erá prea strénsu, trebue se-i des'acemu vuclii.“ —
Efectulu fú magicu. Pentru de-asi aperá vuclii sei cei
falsi de ori-ce atacu, lesinat'a 'si dusè repede mânile la
capu si frefcându-se cá 'si vine la sene-si, disè cu o
vóce slaba: „Unde me afu?“ — „La mene!..“ res-
punse repede dómna casei, — „dar' trasur'a ascépta
afara si preste cincí minute te poti aflá la d.-t'a acasa.“
Moral'a acestei intempleri este ca — la lesinari false
'su de lipsa totu-de-a-un'a vucle adeverate.

*

Unu coc! etc.

Toti admira, se uimescu,
De-alu teu peru blondu, angerescu,
Si eu l'asiú admirá mandrutia
De n'asiú sci scumpa dragutia
C'acestu peru sublimu de dieu
Nu-i crescutu din capulu teu.

FELIURIMI.

Deslegarea gaciturei de siacu din nru 2.

Dormiti in pace umbre, martiri ai Romanimei,
Ce a-ti ingrasiatu pamentulu cu sange de eroi!
Batrani carunti cu védia, voi flórea tinerimei
Ce 'n lupte sangeróse cadiendu, va-ti ruptu de noi!

Dormiti, dormiti in pace, voinici fetiori de munte
Subtiri si 'nalti cá bradulu cu bracia de eroi,
Dedati din tineretie a merge totu in frunte
A nu scí de periclu, de mórte si nevoi!

Poesia de A. Muresianu intogmita de Procopiu Cuteanu
doctorandu in jura.

Bene o au deslegatu: Dómnele si domniórele Virgili'a
Munteanu n. Popu, Mari'a Victori'a Blasianu n. de An-
drássy, Emili'a Onciu. Ciavoschi, Mari'a Moldovanu,
Ecaterin'a Micu, Mari'a C. Popu, Mariti Uilacanu, Eugeni'a
Muresianu, Veronic'a Popu, Elen'a Popescu, Anna
Margineanu; si domni Josifu Stefaniga, Joanu Popu
Reteganulu, Emilianu Micu, Iuliu Grosioreanu, Ste-
fanu C. Popu, Emiliu Muresianu, Eugeniu Olteanu si
Joanu Popescu.

Primiale le-au cascigatu: Dn'a Virgili'a Munteanu
n. Popu, domnióra Eugeni'a Muresianu si dlu Joanu Po-
pescu.

Gacitura de cifre.

De Mari'a C. Popu.

7I 3XCI 7CX

3XCI 9C8V7CX 3VC 2X9V

4X 9X8X2C 9C-3X 8IX 6L3C 3I;

18 3I3C 3L3C7C 6V935C 3X9V,

XI6 3XV . . . I9X8'I 8VI.

3L5V42C 2I7VI X9 47L5X 4V-3X 4XI,

4X L5X C93V 2VX 2I72I,

4I-3X 5X1I 2C 1C2C5XI

3L3C7C . . . 4X I9X8'I 8VI!

Terminulu de deslegare e 16/28 Februarin. Intra deslegatori
se voru sortiá icóne frumóse, carti pretióse si alte obiecte de pretiu.
Pentru usiorarea deslegarei notamu ca numerii arabi 1-6 se in-
torcu de doue ori, si vocalele suntu notate cu numeri romani.

Gacitura numerica.

De Joanu M. Petranu.

1. 18. 22. 10. 15. 21. 7. 4. Cea mai sacra legatura.
Ce departa ori ce ura.
2. 7. 24. 25. 8. Primavér'a 'ndat' resare
Si 'ntre flori parecchia 'nare.
12. 24. 5. 19. 23. 11. Dupa ce 'n lume-a venitu
De-o lupóica-a fostu nutritu.
22. 9. 13. 16. 6. Pan' esci miré-a séu mire
'Lu portii cu mare iubire.
14. 17. 23. 26. Ne-a fostu principe-'n vechime
Si luptandu cu agerime.
20. 24. 3. 24. 10. 6. Pentru-a lui poporu iubit
Mórte cruda-a suferitu.
Toti 'lu cauta, mare, micu,
Si cine-lu afla-i voinicu.
Braciu-i plinu de vitejia,
Numele-i memoritoriu,
Amintiseva-'n vecia
1-26. Intru scumpulu men poporu!

Terminulu pentru deslegare e 16/28 Februarin a. c.
Intre deslegatori se voru sortiá icóne, carti, si alte obiecte
de valóre.

Abonantii nostri pre anulu 1882.

— Cu achitarea sumeloru solvite. —

Magnific'a Dómna Contes'a Johanna Rhédey ved.
Bárdosy Georgéa din Piskolt 8 fl., Dómna Elisabet'a
Codreanu din Siclou 5 fl., Dlu Sim. P. Deseanu propr.,
advocatu si notariu in Gy. Varsánd 5 fl., Dlu Petru Jacobescu
preotu in Veresmortu 4 fl., Dlu Nicolau Philimonu adv.
in Aradu 5 fl., Dlu Nicolau Popovicu preotu in Jebeliu
3 fl., Dlu Joanu Pantea preotu in Riciu 5 fl., Dlu Remu
N. Begnescu invetiatoriu in Pinculu sasescu 5 fl., Dlu Petru
Muresianu preotu in Apatelecu 4 fl., Dlu Andronicu
Magieriu paróhu in Ohabaforgaciú 3 fl., On. Cercu de
lectura „Georgiu Lazaru“ a preparandiloru romani din
Zelau 5 fl., Dlu Georgiu Maioru inv. prim. normale in Re-
ginulu sasescu 4 fl. (Voru armá.)

Posta Redactiunei.

E. M. in Sp. Numai 4 fl. pe anulu intregu.
I. Gr. in A. I-am introduu intre abonantii si le-am spe-
datu fói'a. Gacitur'a de siacu se va publicá.
C. P. P. in Bl. Nu voui spune... se va publicá. Celea amen-
tite voru fi bine primite.
I. B. in B. Multiemita. Se va publicá.
I. I. A. in K. Asemenea.
G. R. in S. Nrulu 5 din „Am. Fam.“ 1881 nu-lu mai avem.
Indata ce 'lu vomu poté casciga de undeva vi lomu tramite.
Asemenea nu mai avem nrii 9 si 13. Din alti numeri mai
dispunemu de cate 2-3 esemplare.

Au esitu de sub tipariu si se potu procurá dela
Cancelari'a „Negrutiu“ din Gherla (Sz.-ujvár)

POESII

de

YASILIU RANI'A BUTICESCU.

Editiunea „Amicului Familiei.“ Gherla 1881.

Unu volumu de 192 pag., cuprinde 103 buc. bine
aleso si arangiate.

Pretiuulu unui esempl. e 1 fl. 20 cr. ér' 5 esemp!
espedate franco costau 5 fl. 25 cr.

PETRA-PETRESCU

Studiu din Economi'a Nationala.

Despre banci, operatiunile lor, despre efecte si despre
burse.

Disertatiune

Presentata adunar-i gen r. a „Associatiunei trans.“ ténuta
la Sibiu in 27-28 Augustu 1881.

CU UNU ADAUSU:

„Dictionar de termini tehnici comerciali si exemple de
calculatiuni.“

Opu indispensabile nunmai pentru publiculu care se ocupa
cu operatiuni finantiali, ci si pentru toti cetitorii de diu-
ria politice in cari ocnru adese-ori termini tehnici comer-
ciali si finantiali, a caroru explicare lamarita ni-o da d. lu
Petrescu in ac-stu opsiuru alu domniei s'ale.

Pretiuulu unui esemplariu e 40 cr.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: Niculae F. Negrutiu.

Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu in Gherla